

A HEGEDÜ.

Gyerek voltam még, annak is aprócska.
Egyéb játékom nem volt, csak egy ócska
Vén hegedű, mit poros nyugalomban
Leltem a lomban, valamely sarokban.
Az Isten tudja, ott ki felejtette,
Hol porlad a kéz, amely odatette:
De megörültem én néki felette,
Bár nem is sejtém, mi lehet, mire jó,
Mellette nyűtten hevert a vonó.

Porszemfedelük le se törülgettem,
Ugy, ahogy voltak, szolgálatba vettem:
A hegedüt lónak, kardnak a nyirettyüt,
Mulattam velük, hol külön, hol együtt,
Mikor miképen kívánta a játék, —
Az igaz célra rá mégse találék.
Ugyan megesett, persze akaratlan,
Hogy vonómmal a húrok közé kaptam:
Zörgött, csikorgott, vonyítón sikongott,
De nem kedveltem ezt a fura hangot.

Egyszer azonban, Isten tudja honnan,
Hozzánk egy vándor muzsikus betoppan.
Megáll előttem, a hegedüt nézi,
Csak nézi, nézi s kezemből kivészi.
Lágyan, szeretettel lefujja porát,
Megpengeti halkán a húrok sorát,
Aztán szilajon áll a alá kapja,
A tépett vonót a húrokra csapja
És huzza, huzza egyre tűzesebben, —
Sohse hallottam ilyet életemben!

Olyan volt, mintha
Röpitne hinta
És rengve-ringva
Szállnék föl a menybe,
Az Isten elejbe
S kristályteremekbe
Az angyalok serge
Játszva velem
S a hogy lefogom káprázva szemem,
Villám tüze lobban, a meny köve csattan
S úgy érzem, az ég leszakad a földre
Robbanva, ropogva, dübörgve.
S hallottam utána sátáni sikolyt,

Melytől fagy a vér,
Megéled a holt,
S alighogy e hang szívembe nyilallék,
Temetők tompa
Harangszava hallék,
S mindjárt utána
Mintha anyám
Ringatna lágyan
Szelid karán
S már szenderegtem
Lassu dalán,
Mikor a vándor ment, ahogy jött: lopva,
Hegedűm dobva szótlan a sarokba.

Én meg sieték, lázban dideregve,
Csodahegedűm zárni a szívemre.
Esengtem neki, kezem összetéve,
(Ki nem volt gyerek, kinevethet érte!)
Hogy jöjjön elő a tündér, aki benne
Lakik s az előbb szívem telezengte!
Csak jöjjön elő fátyolköntösében,
Ahogy tanultam a dajkamesében,
Csak jöjjön elő, térden fogadom
S kis életemet kezébe adom!

A fa nyöszörgött, mintha lelke lenne.

Megtudom mindjárt, hogy mi lakik benne!
Faragó-furó szerszámot kerestem:
A hegedűnek húrjait leszedtem,
Fájának vésóm neki feszítettem —
S csak a hogy széthullt apró darabokra,
Néztem zokogva a drága romokra.
Ó, de nem a kárt, nem a játék veszti:
Sirattam azt, hogy nem találtam semmit...

Azóta eljárt az idő felettem,
Nemcsak megnöttem, meg is öregedtem:
Hanem ez egyben, hiába tanultam,
Meg nem javultam, máig se okultam.
Ma is, ami szép akad az utamba,
Lelket keresek gyerekésszel abba,
Mindig apróra bontogatom,
S a semmit mindig megsiratom.

MÓRA FERENC.

Bugyi Mihály szakiskolája. A Vasas Szent Péter-utca 3. szám alatt Bugyi Mihály gépgyáros ipar-telepén épül az a kiterjedésében kolosszális iskola, amely páratlanul fog állani az országban és hivatva lesz a magyar ipar részére olyan generációt nevelni, amely ugy szellemi fölényével, mint kézügyességével és technikai tudásával méltóan felveheti majd a versenyt a külföld iparos népével. A szorgalom és a törhetetlen ambíció adta Bugyi Mihálynak azt az ötletét, hogy műhelye 63 tanulójának tantermet építsen és őket szakképzett tanárokkal teljesen díjmentesen az ipari pályára nevelje. A hatalmas méretű tanterem mintegy 300 személy befogadására alkalmas. Május közepén nyitja meg Bugyi a szabad oktatás számára s ebben a helyiségben hetenkint háromszor lesz elméleti és gyakorlati oktatás. Az előadásokat könnyebb megértés céljából vetítő képekkel és mozgófényképpel is kísérik, azonkívül a gyakorlati oktatás óráin, a növendékek kész modelleken

fognak tanulni. A napokban Gopscha kultuszminiszteri osztálytanácsos tett látogatást Bugyi gépgyárában s az épülő iskola láttára, valamint az iskolával összefüggő terv hallatára, a legnagyobb elragadtatásának adott kifejezést. Igéretet tett egyben arra, hogy ha a terv megvalósult, a kormánytól a legmesszebbmenő támogatást fogja kieszközölni. Bugyi Mihály már az őszi kiállításon is dicseretre méltó eredményt mutatott fel s most saját erejéből és szorgalmából oly országos hírű és jelentőségű munkát végez, amely teljes mértékben megérdemli minden igaz magyar ember támogatását. Egy keresztény magyar iparosnak az ország érdekében hozott áldozatairól, a magyar ipar érdekében kifejtett úttörő munkájáról van szó. Bugyi személye és a Bugyi terve az, akinél és ahol az állam meg kell, hogy kezdje a sokat hangzottatott magyar ipart-pártolását, hogy ebben a csonka országban megmozdulni tudjanak és erőhöz juthassanak az építeni akaró munkás kezek.